

DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RAPORTU SA-R 2008 COMARCH S.A.

Nota 32

INSTRUMENTY FINANSOWE

A) Zmiany instrumentów finansowych wg kategorii

Zmiany poszczególnych kategorii aktywów finansowych (z wyjątkiem środków pieniężnych i innych aktywów pieniężnych) w okresie 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007 przedstawiały się następująco:

Zmiany instrumentów finansowych wg kategorii	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki udzielone i należności własne	Zobowiązania finansowe
1 stycznia 2007	0		7 681	53 912
+ zwiększenia	2 000		200	31 564
- zmniejszenia	2 000		980	2 398
31 grudnia 2007	0		6 901	83 078
Ujęcie bilansowe				
Długoterminowe aktywa finansowe			5 439	
<i>w jednostkach powiązanych</i>			5 439	
<i>w pozostałych jednostkach</i>			0	
Krótkoterminowe aktywa finansowe			1 462	
<i>w jednostkach powiązanych</i>			1 450	
<i>w pozostałych jednostkach</i>			12	
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe				4 921
<i>do jednostek powiązanych</i>				181
<i>do pozostałych jednostek</i>				4 740
Długoterminowe zobowiązania finansowe				78 157
<i>do jednostek powiązanych</i>				305
<i>do pozostałych jednostek</i>				77 852

Zmiany poszczególnych kategorii aktywów finansowych (z wyjątkiem środków pieniężnych i innych aktywów pieniężnych) w okresie 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008 przedstawiały się następująco:

Zmiany instrumentów finansowych wg kategorii	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki udzielone i należności własne	Zobowiązania finansowe
1 stycznia 2008	0		6 901	83 078
+ zwiększenia	7 000		37 441	18 504
- zmniejszenia	7 000		4 664	4 189
31 grudnia 2008	0		39 678	97 393
Ujęcie bilansowe				
Długoterminowe aktywa finansowe			36 278	
<i>w jednostkach powiązanych</i>			36 278	
<i>w pozostałych jednostkach</i>			0	
Krótkoterminowe aktywa finansowe			3 400	
<i>w jednostkach powiązanych</i>			3 400	
<i>w pozostałych jednostkach</i>			0	
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe				7 985
<i>do jednostek powiązanych</i>				507
<i>do pozostałych jednostek</i>				7 478
Długoterminowe zobowiązania finansowe				89 408
<i>do jednostek powiązanych</i>				224
<i>do pozostałych jednostek</i>				89 184

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

Dotyczy nabytych jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych pieniężnych. Całość posiadanych i nabytych w roku 2008 jednostek uczestnictwa została w roku 2008 zbyta.

Pożyczki udzielone i należności własne

Pożyczki udzielone wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, w przypadku braku istotnych różnic dla wyceny ujmuje się według wartości nominalnej powiększonej o naliczane memoriałowo odsetki w oparciu o stopę procentową wynikającą z umów.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe dotyczą kredytu inwestycyjnego oraz zobowiązań z tytułu leasingu.

B) Odsetki od zobowiązań finansowych za rok 2008

	Zrealizowane	Niezrealizowane o terminie zapadalności			Razem	Odsetki
		do 3 miesięcy	3-12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy		
Odsetki od zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	-	-	-	-	-	-
Odsetki od pozostałych krótkoterminowych zobowiązań finansowych	-	-	20	17	-	37
Odsetki od długoterminowych zobowiązań finansowych	6 353	-	-	-	-	6 353
Razem	6 353	-	20	17	-	6 390

C) Odsetki od udzielonych pożyczek i dłużnych instrumentów finansowych za rok 2008

	Zrealizowane	Niezrealizowane o terminie zapadalności			Razem	Odsetki
		do 3 miesięcy	3-12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy		
Odsetki od pożyczek udzielonych	77	-	269	1 310	1 502	1 579
Odsetki od dłużnych instrumentów finansowych	-	-	-	-	-	-
Razem	77	-	269	1 310	1 502	1 579

Nota 33**ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE**

Na dzień 31 grudnia 2008 roku w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach banki na zlecenie ComArch S.A. wystawiły gwarancje bankowe i akredytywy o wartości 26 972 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2007 r. ComArch S.A. nie poręczała za zobowiązania z tytułu umów leasingowych.

ComArch S.A. jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych, w których potencjalna, łączna kwota roszczenia stron trzecich wynosi 5 215 tys. zł. Według Zarządu, w oparciu o opinie radców prawnych nie istnieją okoliczności wskazujące na powstanie istotnych zobowiązań z tego tytułu, w konsekwencji nie zostały ujęte w sprawozdaniu finansowym rezerwy na kwotę potencjalnych roszczeń.

ComArch S.A. korzysta z następujących kredytów inwestycyjnych:

a) kredyt inwestycyjny w Fortis Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie w wysokości 20 000 tys. zł zaciągnięty w 2004 roku na sfinansowanie I etapu budowy budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Okres kredytowania wynosi 10 lat tj. do 2015 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Na dzień 31 grudnia 2008 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 13 000 tys. zł. Zabezpieczeniem kredytu są weksel in blanco, hipoteka na wybudowanej nieruchomości oraz cesja polisy ubezpieczeniowej budynku.

b) kredyt inwestycyjny w Kredyt Bank S.A. z siedzibą w Warszawie zaciągnięty w 2006 roku na finansowanie II etapu budowy nowych budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosiła 80 % wartości inwestycji, maksymalnie 26 824 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 16 lat, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu jest hipoteka na wybudowanej nieruchomości oraz cesja polisy ubezpieczeniowej budynku. Na dzień 31 grudnia 2008 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 25 042 tys. zł.

c) kredyt inwestycyjny w Fortis Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie III etapu budowy budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosi 44 000 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 16 lat, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Wykorzystanie kredytu nastąpiło do dnia 30 września 2008 r. Zabezpieczeniem kredytu jest hipoteka na działkach, na których zostanie wybudowany budynek, cesja polisy ubezpieczeniowej budynku oraz weksel in blanco. Na dzień 31 grudnia 2008 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 43 323 tys. zł.

d) kredyt inwestycyjny w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie zakupu nieruchomości gruntowej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosi 15 100 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 5 lat, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu jest hipoteka na nieruchomości będącej przedmiotem kredytowania. Na dzień 31 grudnia 2008 r. wartość kredytu przypadającego do spłaty wynosiła 15 100 tys. zł.

Nota 34

PRZYCHODY I KOSZTY DZIAŁALNOŚCI ZANIECHANIEJ - NIE DOTYCZY

Nota 35

PLANOWANE NAKŁADY INWESTYCYJNE

Spółka Comarch SA w 2009 roku dokończyła realizację III etapu inwestycji w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie w postaci budowy budynku biurowo-usługowego o powierzchni 11 445 m² wraz z infrastrukturą techniczną. Wartość prac wykonanych w 2009 roku wyniosła 2 369 tys. zł. W dniu 9 lutego 2009 roku spółka uzyskała decyzję o pozwoleniu na użytkowanie budynku, która uprawomocniła się w dniu 24 marca 2009.

Nota 36**PRZYCHODY COMARCH S.A. Z TYTUŁU SPRZEDAŻY TOWARÓW I USŁUG NA RZECZ POZOSTAŁYCH JEDNOSTEK GRUPY KAPITAŁOWEJ (w tys. zł)**

	2008 r.	2007 r.
ComArch Software AG	19 060	14 497
ComArch Software S.A.R.L.	84	-
ComArch R&D S.A.R.L.	4	-
ComArch, Inc.	4 923	5 806
ComArch Panama, Inc.	379	356
UAB ComArch	438	1 613
ComArch LLC	1 283	1 094
ComArch Middle East FZ-LCC	781	2 083
OOO ComArch	1 329	701
ComArch s.r.o.	-	1
CA Services S.A.	11 882	7 659
INTERIA.PL S.A.	-	1 585
MKS Cracovia SSA	9	2
ComArch Management Sp. z o.o	10	2
ComArch Management Sp. z o.o SKA	10	1
iMed24 S.A.	1 242	-
iFIN24 S.A.	70	-
iReward24 S.A.	313	-
Infrastruktura S.A.	3	-
Razem	41 820	35 400

Należności handlowe ComArch S.A. w jednostkach zależnych i stowarzyszonych wynoszą:

	31 grudnia 2008 r.	31 grudnia 2007 r.
ComArch Software AG	12 917	7 038
ComArch Software S.A.R.L.	85	-
ComArch R&D S.A.R.L.	4	-
ComArch, Inc.	4 224	6 316
ComArch Panama, Inc.	1 433	882
UAB ComArch	145	415
ComArch LLC	2 596	1 262
ComArch Middle East FZ-LCC	877	1 876
OOO ComArch	1 668	503
ComArch s.r.o.	-	-
CA Services S.A.	1 688	3 821
INTERIA.PL S.A.	-	684
MKS Cracovia SSA	11	5
ComArch Management Sp. z o.o.	1	3
ComArch Management Sp. z o.o. SKA	1	2
iMed24 S.A.	46	-
iFIN24 S.A.	37	-
iReward24 S.A.	442	-
Infrastruktura S.A.	4	-
Razem	26 179	22 807

Nota 37

**ZAKUPY COMARCH S.A. OD POZOSTAŁYCH JEDNOSTEK GRUPY KAPITAŁOWEJ
(towary i usługi podstawowe)**

	2008 r.	2007 r.
ComArch Software AG	2 470	3 197
ComArch Software S.A.R.L.	-	-
ComArch R&D S.A.R.L.	-	-
ComArch, Inc.	1	32
ComArch Panama, Inc.	-	73
UAB ComArch	793	184
ComArch LLC	483	504
ComArch Middle East FZ-LCC	-	-
OOO ComArch	-	-
ComArch s.r.o.	-	5
CA Services S.A.	11 894	11 636
INTERIA.PL S.A.	-	973
MKS Cracovia SSA	-	2
Bonus Development Sp. z o.o. SKA	92	-
Razem	15 733	16 606

Zobowiązania handlowe ComArch S.A. wobec jednostek zależnych i stowarzyszonych wynoszą:

	31 grudnia 2008 r.	31 grudnia 2007 r.
UAB ComArch	501	171
ComArch Software AG	705	857
ComArch Software S.A.R.L.	-	-
ComArch R&D S.A.R.L.	-	-
ComArch, Inc.	-	33
ComArch Panama, Inc.	15	12
ComArch LLC	929	223
ComArch Middle East FZ-LCC	-	-
OOO ComArch	-	-
ComArch s.r.o.	-	-
CA Services S.A.	1 318	3 733
INTERIA.PL S.A.	-	349
MKS Cracovia SSA	207	707
Bonus Development Sp. z o.o.	2	-
Razem	3 677	6 085

Nota 38

INFORMACJE O TRANSAKCJACH Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI ORAZ INNYMI OSOBAMI POWIĄZANYMI NA WARUNKACH ODMIENNYCH OD WARUNKÓW RYNKOWYCH – NIE WYSTĄPIŁY

Nota 39

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W COMARCH S.A.

2008 ROK			
Pracownicy:		Pracownicy:	
- etatowi	2 174	- bezpośrednio produkcyjni	2 137
- współpracujący	523	- pośrednio produkcyjni i sprzedaż	294
		- kierownictwo i administracja	266
Razem	2 697	Razem	2 697
2007 ROK			
Pracownicy:		Pracownicy:	
- etatowi	2 114	- bezpośrednio produkcyjni	2 076
- współpracujący	481	- pośrednio produkcyjni i sprzedaż	265
		- kierownictwo i administracja	254
Razem	2 595	Razem	2 595

Nota 40**WYNAGRODZENIA OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH (OKRES BIEŻĄCY) W ZŁ****Zarząd ComArch S.A.**

I.p.		Wyplacone przez ComArch S.A.	Wyplacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Janusz Filipiak	4 918 419,48	1 500,00	4 919 919,48
2	Rafał Chwast*	207 867,14	0,00	207 867,14
3	Piotr Piątosza	910 364,32	500,00	910 864,32
4	Paweł Prokop	487 262,61	0,00	487 262,61
5	Piotr Reichert	1 147 004,80	500,00	1 147 504,80
6	Zbigniew Rymarczyk	774 818,51	0,00	774 818,51
7	Konrad Tarański**	140 415,78	2 000,00	142 415,78
8	Marcin Warwas	834 912,58	0,00	834 912,58
	Razem	9 421 065,22	4 500,00	9 425 565,22

*) Rafał Chwast złożył rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu z dniem 31 grudnia 2007 roku.

**) Walne Zgromadzenie ComArch S.A. powołało w dniu 25 czerwca 2008 roku Pana Konrada Tarańskiego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Dyrektora Finansowego Spółki ComArch S.A.

Rada Nadzorcza ComArch S.A.

I.p.		Wyplacone przez ComArch S.A.	Wyplacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Elżbieta Filipiak	213 235,24	0,00	213 235,24
2	Maciej Brzeziński	30 000,00	0,00	30 000,00
3	Maciej Czapiewski*	15 000,00	0,00	15 000,00
4	Wojciech Kucharzyk	30 000,00	0,00	30 000,00
5	Anna Ławrynowicz	30 000,00	0,00	30 000,00
6	Tadeusz Syryjczyk	30 000,00	0,00	30 000,00
	Razem	348 235,24	0,00	348 235,24

*) Walne Zgromadzenie powołało w dniu 25 czerwca 2008 roku Pana Macieja Czapiewskiego na stanowisko Członka Rady Nadzorczej.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku nie istnieją żadne niespłacone pożyczki jak również udzielone przez ComArch S.A. gwarancje i poręczenia na rzecz Członków Zarządu, Rady Nadzorczej oraz ich bliskich.

Program opcji menedżerskich dla Członków Zarządu oraz Kluczowych Pracowników Spółki**a) Program opcji menedżerskich na lata 2005 - 2007**

W dniu 30 czerwca 2005 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę nr 51 w sprawie uchwalenia programu opcji menedżerskich dla Członków Zarządu oraz Kluczowych Pracowników Spółki (łącznie 17 osób). Celem Programu było stworzenie dodatkowej motywacji dla Członków Zarządu oraz dla Pracowników Kluczowych poprzez przyznanie uprawnionym premii (zwanej dalej "Opcją") uzależnionej od wzrostu wartości Spółki i wzrostu zysku netto Spółki. Program miał zostać zrealizowany poprzez zaoferowanie Członkom Zarządu i Pracownikom Kluczowym kolejno w 2006 roku, w 2007 roku i w 2008 roku nowoemitowanych akcji Spółki w taki sposób, aby za każdym razem wartość Opcji wynosiła różnicę pomiędzy średnim giełdowym kursem zamknięcia akcji Spółki z grudnia każdego kolejnego roku realizacji Programu począwszy od 2005 roku, a ceną emisyjną akcji oferowanych Członkom Zarządu i Pracownikom Kluczowym.

Zgodnie z warunkami programu Spółka ustaliła, iż:

- a) średnia kapitalizacja ComArch S.A. z grudnia 2004 r. wyniosła 476,5 mln zł,
- b) średnia kapitalizacja ComArch S.A. z grudnia 2005 r. wyniosła 441,7 mln zł,
- c) średnia kapitalizacja ComArch S.A. z grudnia 2006 r. wyniosła 1 539,7 mln zł,
- d) średnia kapitalizacja ComArch S.A. z grudnia 2007 r. wyniosła 1 410,4 mln zł.

Różnica pomiędzy średnią kapitalizacją w grudniu 2005 r. i średnią kapitalizacją w grudniu 2004 r. była ujemna, co oznacza, iż nie został spełniony podstawowy warunek Programu. W efekcie w 2006 r. nie zostały wyemitowane akcje dla Członków Zarządu i Pracowników Kluczowych.

Rada Nadzorcza ustaliła wzrost kapitalizacji Spółki na dzień 31 grudnia 2006 roku w oparciu o notowania Spółki na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie na kwotę 1 098 010 607,08 zł oraz wartość opcji w wysokości 8,2 % wzrostu kapitalizacji Spółki tj. 90 036 869,78 zł. W dniu 12 lutego 2007 roku Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę w sprawie realizacji programu opcji menedżerskiej i ustaliła, że w celu realizacji opcji zostanie wyemitowanych 441 834 akcji zwykłych na okaziciela serii I2 o wartości nominalnej 1 zł każda, po cenie emisyjnej 1 zł. Rada Nadzorcza Spółki podjęła w dniu 14 marca 2007 roku uchwałę w sprawie zmiany uchwały z dnia 12 lutego 2007 roku w sprawie realizacji opcji menedżerskiej. W jej rezultacie w celu realizacji programu opcji menedżerskich zostało wyemitowanych 441 826 akcji zwykłych na okaziciela serii I2 o wartości nominalnej 1 zł każda, po cenie emisyjnej 1 zł. Subskrypcja akcji serii I2 została przeprowadzona w dniach 16 - 23 marca 2007.

Różnica pomiędzy średnią kapitalizacją w grudniu 2007 r. i średnią kapitalizacją w grudniu 2006 r. była ujemna, co oznacza, iż nie został spełniony podstawowy warunek Programu. W efekcie w 2008 r. nie zostały wyemitowane akcje dla Członków Zarządu i Pracowników Kluczowych.

b) Program opcji menedżerskich na lata 2008 - 2010

W dniu 28 czerwca 2007 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy ComArch S.A. podjęło uchwałę nr 40 w sprawie uchwalenia programu opcji menedżerskich dla Kluczowych Pracowników Spółki na lata 2008-2010. Celem Programu jest stworzenie dodatkowej motywacji dla Pracowników Kluczowych poprzez przyznanie uprawnionym premii (zwanej dalej "Opcją") uzależnionej od wzrostu wartości Spółki i wzrostu jej kapitalizacji giełdowej. Program zostanie zrealizowany poprzez zaoferowanie Pracownikom Kluczowym kolejno w 2009 roku, w 2010 roku i w 2011 roku nowoemitowanych akcji Spółki w taki sposób, aby za każdym razem wartość Opcji stanowiła iloczyn różnicy pomiędzy średnim giełdowym kursem zamknięcia akcji Spółki z grudnia każdego kolejnego roku realizacji Programu począwszy od 2008 roku a ceną emisyjną akcji oferowanych Pracownikowi Kluczowemu i ilością akcji oferowanych Pracownikowi Kluczowemu. Podstawą obliczenia wartości Opcji będzie wzrost kapitalizacji Spółki, liczony:

- dla 2008 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2007 roku, a średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2008 roku,
- dla 2009 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2008 roku, a średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2009 roku,
- dla 2010 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2009 roku, a średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2010 roku.

W czwartym kwartale roku poprzedzającego dany rok realizacji Programu, Rada Nadzorcza ustali w drodze uchwały listę Pracowników Kluczowych oraz współczynniki Opcji indywidualnych. Lista Pracowników Kluczowych oraz współczynników Opcji indywidualnych ustalane będą niezależnie dla każdego kolejnego roku trwania Programu. Łączna wartość współczynników Opcji indywidualnych dla wszystkich Pracowników Kluczowych w danym roku realizacji Programu będzie wynosić maksymalnie 3 % (trzy procent) wzrostu kapitalizacji Spółki.

Zgodnie z MSSF2 Spółka jest zobowiązana obliczyć wartość opcji, a następnie ujmować ją jako koszt w rachunku zysków i strat w okresie życia danej opcji, tj. od dnia przyznania do dnia wygaśnięcia. Spółka będzie ujmować w rachunku wyników wartość poszczególnych opcji począwszy od momentu przyznania opcji dla Pracowników Kluczowych za dany rok trwania programu.

Spółka zwraca uwagę, że mimo iż wartość opcji każdorazowo pomniejsza zysk netto Spółki i Grupy, to

jednak operacja ta nie wpływa na wartość przepływów pieniężnych w Spółce. Ponadto ekonomiczny koszt opcji ujmowany jest w rachunku wyników poprzez uwzględnienie w „rozwodnionym zysku netto” nowoemitowanych akcji dla uczestników Programu. Pomimo iż standard MSSF2 został oficjalnie przyjęty przez Unię Europejską do stosowania przez spółki giełdowe do sporządzania sprawozdań skonsolidowanych, to jednak przez wielu ekspertów jest on wskazywany jako kontrowersyjny, gdyż w ich ocenie ujęcie kosztu opcji w rachunku wyników prowadzi do podwójnego liczenia wpływu programu opcyjnego (raz przez wynik i drugi raz poprzez rozwodnienie).

W dniu 10 grudnia 2007 r. Rada Nadzorcza ComArch S.A. ustaliła w drodze uchwały nr 3/12/2007 listę Pracowników Kluczowych, którym w dniu 31 grudnia 2007 roku zostały przyznane opcje oraz współczynniki Opcji indywidualnych obowiązujące dla roku 2008. Łączna wartość współczynników Opcji indywidualnych obowiązujących dla roku 2008 wynosi 3 %. Różnica pomiędzy średnią kapitalizacją w grudniu 2008 r. i średnią kapitalizacją w grudniu 2007 r. była ujemna, co oznacza, iż nie został spełniony podstawowy warunek Programu. W efekcie w 2009 r. nie zostaną wyemitowane akcje dla Członków Zarządu i Pracowników Kluczowych.

Zgodnie z MSSF2 spółka dokonała wyceny wartości opcji. Do wyceny opcji wykorzystano model wyceny opcji Black and Scholes. Poza założeniami wynikającymi z charakteru programu opcyjnego opisanymi powyżej, na potrzeby wyceny przyjęto następujące dodatkowe założenia:

- stopa wolna od ryzyka 5,74 % (średnia rentowność 52 tygodniowych bonów skarbowych);
- stopa dywidendy 0 % (przewidywana na dzień uchwalenia programu stopa dywidendy w okresie);
- oczekiwana zmienność 34,45 % (oczekiwaną zmienność opartą na historycznej zmienności z ostatnich 200 notowań poprzedzających dzień uchwalenia programu na bazie średniej ceny akcji z kursów open i close).

Ustalona wartość opcji wynosi 5 943 tys. zł i została rozpoznana w rachunku wyników w roku 2008.

W dniu 8 grudnia 2008 r. Rada Nadzorcza ComArch S.A. ustaliła w drodze uchwały nr 1/12/2008 listę Pracowników Kluczowych, którym w dniu 31 grudnia 2008 roku zostały przyznane opcje oraz współczynniki Opcji indywidualnych obowiązujące dla roku 2009. Łączna wartość współczynników Opcji indywidualnych obowiązujących dla roku 2009 wynosi 3 %.

Zgodnie z MSSF2 spółka dokonała wyceny wartości opcji na rok 2009. Do wyceny opcji wykorzystano model wyceny opcji Black and Scholes. Poza założeniami wynikającymi z charakteru programu opcyjnego opisanymi powyżej, na potrzeby wyceny przyjęto następujące dodatkowe założenia:

- stopa wolna od ryzyka 5,792 % (średnia rentowność 52 tygodniowych bonów skarbowych);
- stopa dywidendy 0 % (przewidywana na dzień uchwalenia programu stopa dywidendy w okresie);
- oczekiwana zmienność 38,62 % (oczekiwaną zmienność opartą na historycznej zmienności z ostatnich 200 notowań poprzedzających dzień uchwalenia programu na bazie średniej ceny akcji z kursów open i close).

Ustalona wartość opcji wynosi 2 981 tys. zł i zostanie ona rozpoznana jako koszt w rachunku wyników w roku 2009.

Nota 41.

ZNACZĄCE ZDARZENIA DOTYCZĄCE LAT UBIEGŁYCH - NIE DOTYCZY

Nota 42.

ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

1) Konwersja, dopuszczenie do obrotu giełdowego, wprowadzenie do obrotu giełdowego i asymilacja 9 400 akcji serii A

W związku z wnioskiem jednego z akcjonariuszy oraz na podstawie uchwały Zarządu ComArch S.A. podjętej w dniu 1 grudnia 2008 roku z dniem 05 stycznia 2009 r. uległy zmianie prawa z 9 400 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A

- przed zmianą - akcje imienne uprzywilejowane, stosunek głosów na WZA Spółki 1:5,

- po zmianie - akcje zwykłe na okaziciela, stosunek głosów 1:1

Ogólna liczba głosów na walnym zgromadzeniu emitenta po dokonaniu zamiany: 14 954 196

Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Uchwałą Nr 12/2009 z dnia 8 stycznia 2009 r., stwierdził, że do obrotu giełdowego na rynku podstawowym dopuszczonych jest 9 400 akcji zwykłych na okaziciela serii A spółki ComArch S.A. o wartości nominalnej 1 zł każda, oznaczonych przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. kodem „PLCOMAR00061”.

Na podstawie §38 ust. 1 i ust. 3 Regulaminu Giełdy Zarząd Giełdy postanowił wprowadzić z dniem 16 stycznia 2009 r. w trybie zwykłym do obrotu giełdowego na rynku podstawowym akcje spółki ComArch S.A., o których mowa powyżej, pod warunkiem dokonania przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. w dniu 16 stycznia 2009 r. asymilacji tych akcji z akcjami spółki będącymi w obrocie giełdowym. Dnia 13 stycznia 2009 r. Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. poinformował, że postanowił dokonać w dniu 16 stycznia 2009 roku asymilacji 9 400 akcji spółki ComArch S.A. oznaczonych kodem PLCOMAR00061 z 6 202 796 akcjami spółki ComArch S.A. oznaczonymi kodem PLCOMAR00012. Akcje objęte asymilacją otrzymały kod PLCOMAR00012. O szczegółach Spółka informowała w raportach bieżących 1/2009, 3/2009 oraz 4/2009.

2) Zwiększenie udziału BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. w ogólnej liczbie głosów na WZA ComArch S.A.

W dniu 29 kwietnia 2009 roku BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna działając w imieniu Arka BZ WBK Akcji Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, Arka BZ WBK Akcji Środkowej i Wschodniej Europy Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego, Arka BZ WBK Stabilnego Wzrostu Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, Arka BZ WBK Zrównoważony Funduszu Inwestycyjnego Otwartego oraz Lukas Funduszu Inwestycyjnego Otwartego (dalej zwanych Funduszami) zawiadomiło, że w wyniku nabyć akcji w dniu 23 kwietnia 2009 roku, wymienione Fundusze stały się posiadaczami akcji w liczbie powodującej wzrost udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A. o więcej niż 2 %.

W dniu 23 kwietnia 2009 roku w posiadaniu Funduszy znajdowało się łącznie 1 800 179 akcji, co stanowi 22,61 % w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 1 800 179 głosów, co stanowi 12,04 % udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki Comarch S.A. O szczegółach Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 9/2009.

3) Terminy raportów okresowych w 2009 roku

RAPORTY KWARTALNE skonsolidowane rozszerzone:

1) IV kwartał 2008 w dniu 27.02.2009

2) I kwartał 2009 w dniu 15.05.2009

3) II kwartał 2009 w dniu 14.08.2009

4) III kwartał 2009 w dniu 13.11.2009

RAPORTY ROCZNE I PÓŁROCZNE:

1) Skonsolidowany rozszerzony raport półroczny za I półrocze 2009 roku w dniu 31.08.2009

2) Raport roczny za 2008 rok w dniu 30.04.2009

3) Skonsolidowany raport roczny za 2008 rok w dniu 30.04.2009

4) Zakończenie wezwania na akcje spółki SoftM Software und Beratung AG

W dniu 02 lutego 2009 zakończone zostało, przeprowadzone przez Comarch Software AG, wezwanie do sprzedaży akcji spółki SoftM Software und Beratung AG. Okres akceptacji wezwania rozpoczął się 22

grudnia 2008 roku. W wyniku rozliczenia powyższego wezwania dokonanego w dniu 9 lutego 2009 ComArch Software AG nabył 1 991 777 akcji spółki po cenie 3,45 EURO za jedną akcję, za łączną cenę 6 871 630,65 EURO. Wg stanu na dzień sporządzenia raportu ComArch Software AG jest posiadaczem 5 241 777 akcji spółki SoftM Software und Beratung AG, które stanowią 80,89 % w jej kapitale zakładowym. Akcje te uprawniają do 5 241 777 głosów, tj. 80,89 % na walnym zgromadzeniu spółki. O szczegółach spółka informowała w raporcie bieżącym nr 6/2009.

5) Podpisanie umowy ramowej z CPI MSWiA

W dniu 7 kwietnia 2009 roku została podpisana umowa ramowa pomiędzy Centrum Projektów Informatycznych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie („CPI MSWiA”) a konsorcjum firm ComArch S.A. z siedzibą w Krakowie, CA Services SA z siedzibą w Krakowie i Pwc Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie („Konsorcjum”). Zawarta umowa ma charakter umowy ramowej, w rozumieniu art. 99 Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. (Dz. U. z 2007, Nr 233 poz. 1655 z póź. zm.) – prawo zamówień publicznych i określa warunki realizacji zamówień na usługi przez strony niniejszej umowy. Przedmiotem niniejszej umowy jest określenie warunków udzielania i realizacji zamówień na świadczenie usług doradczych w zakresie realizowanych projektów, jakich CPI MSWiA może udzielić Konsorcjum w okresie obowiązywania niniejszej umowy.

Na podstawie niniejszej umowy ramowej CPI MSWiA może udzielać Konsorcjum zamówień do kwoty netto w wysokości 54 279 400,00 zł, nie dłużej jednak niż 4 lata od dnia zawarcia niniejszej umowy. Kwota, o której mowa jest jedynie kwotą orientacyjną i określa górną granicę zobowiązań jakie CPI MSWiA może zaciągnąć na podstawie niniejszej umowy ramowej. Udzielenie zamówień na niższą kwotę niż wskazana powyżej nie może być podstawą roszczenia wobec CPI MSWiA z tytułu nie wywiązania się z umowy ramowej. W przypadku wyczerpania powyższej kwoty, umowa ramowa wygasa, bez konieczności składania dodatkowych oświadczeń stron.

W ramach realizacji przedmiotu zamówienia Konsorcjum będzie wykonywać usługi obejmujące:

- 1) Doradztwo strategiczne m. in. w zakresie planowania projektów, analizy wymagań, opracowania architektury, opracowania dokumentacji oraz ewentualnych zmian w przepisach prawa dotyczących obszarów działania prowadzonych projektów,
- 2) Wsparcie zespołów wykonawczych Zamawiającego w zakresie zarządzania programami, portfelami projektów oraz projektem i zorganizowania Biura Projektu oraz wykonywanie prac zleconych przez biuro projektu Zamawiającego, w tym w szczególności: opracowanie niezbędnej dokumentacji, wsparcia w toku udzielania zamówień publicznych w toku realizacji projektów, wsparcie w zakresie pozyskiwania i kontroli finansów projektowych w tym pozyskiwanie funduszy pomocowych UE, wsparcie w zakresie strategii komunikacji oraz promocji projektów, wsparcie w toku odbiorów produktów wytwarzanych w ramach poszczególnych projektów.

6) Zawarte po dacie bilansu kontrakty forward

Spółka ComArch S.A. zawarła w okresie od 1 stycznia 2009 roku do 27 kwietnia 2009 roku kontrakty terminowe na sprzedaż walut obcych. Łączna wartość nominalna kontraktów terminowych otwartych 27 kwietnia 2009 roku wynosiła 2 650 tys. EUR oraz 2 000 tys. USD. Na dzień 27 kwietnia 2009 roku wycena otwartych kontraktów terminowych wynosiła plus 86 tys. zł. Kontrakty zapadają w terminie do 12 miesięcy od dnia bilansowego. Wszystkie kontrakty terminowe zostały zawarte w celu ograniczenia wpływu zmian kursów walut na wynik finansowy związany z realizowanymi przez ComArch S.A. kontraktami, w których wynagrodzenie ustalone jest w walutach obcych.

Nota 43.

ZMIANY ZASAD RACHUNKOWOŚCI

W 2008 roku Spółka nie dokonała istotnych zmian zasad rachunkowości w stosunku do poprzedniego roku obrotowego.

NOTA 44.

CHARAKTER I CEL GOSPODARCZY NIEODZWIERCIEDLONYCH W BILANSIE UMÓW, W ZAKRESIE NIEZBĘDNYM DO OCENY ICH WPŁYWU NA SYTUACJĘ MAJĄTKOWĄ, FINANSOWĄ I WYNIK FINANSOWY JEDNOSTKI – NIE DOTYCZY

NOTA 45.

INFORMACJE O WYNAGRODZENIU BIEGŁEGO REWIDENTA LUB PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH, WYPŁACONYM LUB NALEŻNYM ZA ROK OBROTOWY

Lp.	Rodzaj usług	Wysokość wynagrodzenia (netto w PLN)
1	Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego za 2008 rok	113 400
2	Inne usługi poświadczające (przegląd sprawozdania półrocznego za I półrocze 2008 roku)	75 600
3	Usługi doradztwa podatkowego	-
4	Pozostałe usługi	-
	RAZEM	189 000

Wynagrodzenie za przegląd zostało wypłacone w roku 2008 natomiast pozostała część wynagrodzenia zostanie wypłacona w roku 2009.